

1 lutego 2019 r. weszła w życie umowa o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską a Japonią (ang. *The Agreement between the European Union and Japan for an Economic Partnership*, tzw. Umowa EPA). Oznacza to, że firmy i konsumenci w całej UE i Japonii mogą czerpać korzyści z największej strefy otwartego handlu na świecie.

Przedsiębiorstwa europejskie zajmujące się eksportem do Japonii napotykały bariery w handlu, które utrudniały im konkurowanie na japońskim rynku. W 2013 r. rządy państw UE wezwały Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji z Japonią. W dniu 6 lipca 2017 r. Unia Europejska i Japonia osiągnęły porozumienie dotyczące głównych elementów umowy o partnerstwie gospodarczym między UE a Japonią. Komisja Europejska przekazała Radzie i Parlamentowi Europejskiemu wniosek o zatwierdzenie umowy o partnerstwie gospodarczym między UE a Japonią. Umowa weszła w życie 1 lutego 2019 r.

Celem umowy UE z Japonią było:

- zniesienie barier w handlu,
- ułatwienie kształtowania reguł handlu światowego zgodnie z wysokimi standardami UE i wspólnymi wartościami,
- zasygnalizowanie, że dwie z największych gospodarek świata odrzucają protekcjonizm.

Dzięki zawarciu umowy została utworzona strefa wolnego handlu między UE i Japonią (4. eksporterem i 4. importerem towarów i usług na świecie), a tym samym powstały nowe możliwości w dziedzinie handlu i inwestycji, przede wszystkim poprzez lepszy dostęp towarów i usług do rynków oraz udoskonalone zasady handlu. Umowa doprowadziła do powstania silniejszych relacji gospodarczych z trzecią (poza UE) największą gospodarką świata pod względem PKB – 5,6% światowego PKB, po USA (24,5%) i Chinach (14,8%), która obejmuje ponad 600 mln osób i około 30 % światowego PKB. Podczas negocjacji Umowy EPA, Unii Europejskiej zależało na rozwiązaniu kwestii istniejących na rynku japońskim barier pozataryfowych (Non-Tariff Barriers – NTBs), redukcji stawek celnych

w handlu UE-Japonia oraz zwiększeniu poziomu otwarcia japońskiego rynku zamówień publicznych.

Firmy z UE już teraz eksportują co roku do Japonii towary o wartości ponad 58 mld euro i usługi o wartości ponad 28 mld euro.

Umowa o partnerstwie gospodarczym znosi zdecydowaną większość z 1 mld euro cel płaconych corocznie przez unijne przedsiębiorstwa eksportujące do Japonii. Po jej pełnym wdrożeniu Japonia zniesie cła na 97 proc. towarów importowanych z UE. Umowa znosi również szereg istniejących od dawna barier pozataryfowych, na przykład poprzez zatwierdzenie międzynarodowych norm dotyczących samochodów.

Usunie ona także bariery dla najważniejszych unijnych eksporterów żywności i napojów, umożliwiając im dotarcie do 127 mln japońskich konsumentów, a także zwiększy możliwości eksportowe w wielu innych sektorach. Po pełnym wdrożeniu umowa ta może zapewnić wzrost rocznej wymiany handlowej między UE a Japonią o prawie 36 mld euro. UE i Japonia uzgodniły ustanowienie ambitnych norm w zakresie zrównoważonego rozwoju, a tekst umowy zawiera po raz pierwszy konkretne zobowiązanie do realizacji porozumienia klimatycznego z Paryża.

EPA to największa i najbardziej kompleksowa umowa gospodarcza zawarta dotychczas zarówno przez UE, jak i Japonię. Eliminuje cła oraz inne przepisy ograniczające handel, zasadniczo do całej wymiany handlowej towarami przemysłowymi i dużej części wymiany handlowej towarami rolnymi. Istotnie wykracza też poza istniejące zobowiązania stron w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) w takich obszarach jak np.: usługi, zamówienia publiczne, bariery pozataryfowe i ochrona praw własności intelektualnej, w tym oznaczenia geograficzne.

Umowa o partnerstwie gospodarczym, jeśli chodzi o eksport produktów rolnych z UE obejmuje przede wszystkim:

- zniesienie japońskich ceł na wiele rodzajów serów, np. gouda i cheddar (które obecnie wynosi 29,8 proc.) oraz na wina (obecnie średnio 15 proc.);
- umożliwienie UE znaczne zwiększenie eksportu wołowiny do Japonii, zaś w przypadku wieprzowiny handel mięsem przetworzonym zostanie w pełni zliberalizowany, a cło na import świeżego mięsa będzie niemal bliskie zeru;
- zapewnienie ochrony (za pomocą tzw. oznaczeń geograficznych) ponad 200 wysokiej jakości europejskich produktów rolnych w Japonii, a także ochronę wybranych japońskich oznaczeń geograficznych w UE.

Nowa unijna umowa o handlu z Japonią przyczyni się do zmniejszenia lub zniesienia tych barier. Dzięki umowie...

	... Japonia uzna ponad 200 certyfikowanych europejskich specjalistów. Zapewni to europejskim rolnikom i producentom ochronę przy sprzedaży za granicę.		... nastąpi wzrost wykorzystania zielonych technologii bez jednoczesnego zwiększenia popytu na energię lub import paliw kopalnych.
	... ustanowione zostały solidne normy prawne dla pracowników i środowiska.		... mogą powstać nowe miejsca pracy w UE – eksportowane z UE towary lub usługi o wartości 1 mld euro przekładają się każdorazowo na 14 tys. miejsc pracy w Europie.
	... japoński rynek usług otwiera się dla przedsiębiorstw unijnych, które będą mogły składać oferty w większej liczbie zamówień publicznych w Japonii.		... możliwe będzie opracowanie przepisów i norm, które zapewnią wolność i sprawiedliwość handlu światowego.

Umowa przewiduje też otwarcie rynków usług, w szczególności usług finansowych, handlu elektronicznego, telekomunikacji i transportu. Ponadto umowa ułatwia unijnym przedsiębiorstwom dostęp do rynków zamówień publicznych w 54 dużych japońskich miastach oraz usuwa bariery w dostępie do rynku zamówień publicznych w istotnym z gospodarczego punktu widzenia sektorze kolejowym. Japonia otworzyła dostęp do zamówień na szczeblu niższym niż centralny do 89 podmiotów (m.in. uniwersytety, szpitale i centra badawcze). Wyraziła też zgodę na zniesienie, rok po wejściu w życie Umowy EPA, „Klauzuli bezpieczeństwa operacyjnego” w przypadku przedsiębiorstw unijnych działających na rynku przewozów kolejowych.

Umowa uwzględnia kwestie szczególnie wrażliwe dla UE, na przykład w sektorze motoryzacyjnym, zapewniając maksymalnie siedmioletnie okresy przejściowe przed zniesieniem ceł. Umowa zawiera też kompleksowy rozdział poświęcony handlowi i zrównoważonemu rozwojowi. Uwzględnia się w niej również konkretne postanowienia przewidujące uproszczenia dla małych i średnich przedsiębiorstw. Przepisy są tak skonstruowane, by MŚP w pełni skorzystały z możliwości, jakie oferuje Umowa. Określa ona najwyższe standardy ochrony pracy, bezpieczeństwa, środowiska i konsumentów oraz wzmacnia działania UE i Japonii w zakresie zrównoważonego rozwoju i zmiany klimatu.

Podobnie jak wszystkie inne umowy handlowe, odpowiednio zabezpiecza prawo UE do regulowania usług publicznych, takich jak publiczna służba zdrowia, edukacja publiczna czy usługi społeczne.

Dokument po raz pierwszy w historii umów zawieranych przez UE, zawiera postanowienia dotyczące ładu korporacyjnego, dla których inspiracją były postanowienia Kodeksu ładu korporacyjnego opracowanego przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), które to odzwierciedlają także najlepsze praktyki UE i Japonii stosowane w tej dziedzinie.

Ponadto umowa gwarantuje ochronę ponad 200 produktów spożywczych, win i napojów spirytusowych (w tym dwóch produktów polskich: Polska Wódka i Wódka „Żubrówka”), które w UE chronione są za pomocą oznaczeń geograficznych, zgodnie z art. 23 porozumienia WTO w sprawie Handlowych Aspektów Praw Własności Intelektualnej (TRIPS).

Dokument przewiduje przejściowe okresy liberalizacji, które po stronie Japonii mogą wynosić do 15 lat (rolnictwo), a po stronie UE do 7 lat (branża samochodowa). Wartość japońskiego importu z UE objęta okresami przejściowymi to 9%, a wartość unijnego importu z Japonii objętego okresami przejściowymi to 24%.

Przewodniczący Komisji Europejskiej, Jean-Claude **Juncker**, o wejściu w życie umowy powiedział: - *Europa i Japonia kierują do świata przesłanie o przyszłości otwartego i sprawiedliwego handlu. Otwieramy nowy rynek, na którego obszarze mieszka 635 mln ludzi*

i który reprezentuje prawie jedną trzecią światowego produktu krajowego brutto, co zbliży mieszkańców Europy i Japonii bardziej niż kiedykolwiek wcześniej. Ta nowa umowa zapewni konsumentom większy wybór i niższe ceny. Będzie również chronić sztandarowe europejskie produkty w Japonii i odwrotnie, na przykład austriacką wędlinę „Tiroler Speck” lub japońską wołowinę „Kobe Beef”. Dzięki niej małe przedsiębiorstwa po obu stronach będą mogły rozwinąć swoją działalność na zupełnie nowym rynku. Umowa pozwoli też przedsiębiorstwom europejskim zaoszczędzić co roku 1 mld euro na cłach i zdecydowanie pobudzi wymianę handlową, którą już wspólnie prowadzimy. Jednak przede wszystkim zawarte przez nas porozumienie pokazuje, że handel to coś więcej niż tylko kontyngenty i taryfy, miliony i miliardy. Że chodzi w nim o wartości, zasady i sprawiedliwość. Umowa służy temu, aby nasze zasady w takich dziedzinach, jak praca, bezpieczeństwo, klimat i ochrona konsumentów, były wzorcem dla całego świata. Możliwe jest to tylko wtedy, gdy współpracujemy z najbardziej naturalnymi partnerami – choć oddalonymi o tysiące kilometrów, to zjednoczonymi z nami w przyjaźni i wartościach.

Źródła:

https://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/eu-japan-economic-partnership-agreement/index_pl.htm

<https://www.gov.pl/web/przedsiębiorczosc-technologie/umowa-epa-ue-japonia>

https://ec.europa.eu/poland/news/190131_ue_japan_pl

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155684.pdf

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155723.pdf

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155725.pdf

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155724.pdf

Przygotował:**Punkt Informacji Europejskiej****Europe Direct – Poznań**

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670 e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europe-direct.poznan.pl**Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej**